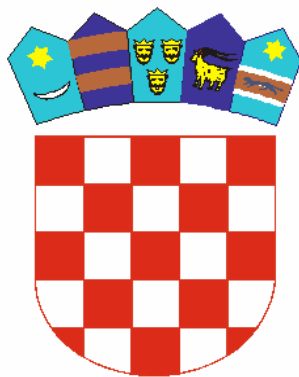

O E S S
FORUM ZA SURADNJU U PODRUČJU
SIGURNOSTI

DRŽAVA SUDIONICA

REPUBLIKA

HRVATSKA

GODIŠNJA RAZMJENA INFORMACIJA O
OBRAMBENOM PLANIRANJU 2009.

BEČKI DOKUMENT 1999.

SADRŽAJ

I. UVOD.....	3
II. OBRAMBENO PLANIRANJE	3
15. OPĆE ODREDBE	3
15.1. OBRAMBENA POLITIKA I DOKTRINA.....	4
15.1.1. Obrambena politika, vojna strategija/doktrina	4
15.1.2. Nacionalne procedure obrambenog planiranja.....	13
15.1.3. Politika upravljanja osobljem.....	15
15.2. PLANIRANJE SNAGA	20
15.2.1. Veličina, struktura i sposobnosti Oružanih snaga RH.....	20
15.2.2. Angažiranost Oružanih snaga Republike Hrvatske.....	23
15.2.3. Izobrazba i obuka Oružanih snaga	24
15.2.4. Opremanje i modernizacija	27
15.3. INFORMACIJE O PRORAČUNU	29
III. PRILOZI	30

I. UVOD

Obrambeni sustav Republike Hrvatske prolazi kroz proces intenzivnih reformi. Republika Hrvatska nastoji izgraditi oružane snage koje će odgovarati mogućnostima hrvatskoga društva te istovremeno biti sposobne suočiti se i sa sigurnosnim izazovima suvremenoga svijeta.

Zahvaljujući uspješnom provođenju sveobuhvatnih reformi, Republika Hrvatska je 4. travnja 2008. dobila pozivnicu za članstvo u Sjevernoatlantskom savezu. Dobivanjem pozivnice za članstvo, Republika Hrvatska je prepoznata kao vjerodostojan partner spreman doprinijeti zajedničkim vrijednostima i ciljevima Saveza.

Tako će i u 2009. najvažniji zadaci bitni za funkcioniranje Republike Hrvatske kao NATO članice biti sudjelovanje u savezničkim operacijama, osiguranje i održanje vjerodostojne javne podrške za članstvom kod svojih građana, provedba daljnjih demokratskih i obrambenih reformi, nastavak suradnje sa susjedima i donošenje zakonodavnog okvira u potpunosti sukladnog zakonodavstvu NATO-a.

Informacije i podaci o obrambenom planiranju izloženi u ovom dokumentu svjedoče o naporima koje Republika Hrvatska ulaže u transformaciju svoga obrambenog sustava i njegovu prilagodbu NATO standardima.

II. OBRAMBENO PLANIRANJE

Razmjena informacija

15. OPĆE ODREDBE

Sukladno članku 15. *Bečkog dokumenta 1999. godine*, Republika Hrvatska predstavlja informacije o obrambenom planiranju za 2009. godinu.

15.1. OBRAMBENA POLITIKA I DOKTRINA

15.1.1. Obrambena politika, vojna strategija/doktrina

Obrambena politika

Obrambeni ciljevi Republike Hrvatske definirani su temeljem nacionalnih vrijednosti, interesa i sigurnosnih potreba. Republika Hrvatska odlučna je u očuvanju svoje slobode, neovisnosti i suvereniteta u svim sigurnosnim uvjetima.

Glavni obrambeni ciljevi Republike Hrvatske koji određuju temeljna područja njene aktivnosti su:

- uključivanje Republike Hrvatske u punopravno članstvo NATO-a i EU;
- izgradnja učinkovitog obrambenog sustava utemeljenog na konceptu kolektivne obrane;
- aktivan doprinos Republike Hrvatske izgradnji i unaprijeđivanju stabilnosti i sigurnosti u svijetu;
- razvijanje sposobnosti Republike Hrvatske za sudjelovanje u aktivnostima potpore miru u svijetu.

Obrambena politika Republike Hrvatske razvija se i u praksi provodi poštujući slijedeća načela:

- izgradnja obrambenog sustava sukladno demokratskim standardima i procesima (demokratski nadzor nad obrambenim sustavom; transparentnost obrambene politike, planiranja i proračuna);
- primjerenost obrambenog sustava sigurnosnim uvjetima;
- održavanje dostatne razine vojnih sposobnosti u okvirima gospodarskih i proračunskih mogućnosti države;
- racionalno planiranje i upravljanje obrambenim resursima;
- uvažavanje nacionalnih tradicija i vrijednosti, posebno iskustava iz Domovinskog rata;
- dosljedna provedba prihvaćenih međunarodnih obveza.

Hrvatski obrambeni sustav prolazi kroz proces intenzivnih reformi. Hrvatska nastoji razviti oružane snage koje će biti primjerene mogućnostima društva te istovremeno sposobne suočiti se sa svim sigurnosnim izazovima današnjice u zaštiti hrvatskih nacionalnih interesa. Pozivnica Hrvatskoj da se pridruži NATO-u sa summita Saveza u Bukureštu dodatno je potaknula napore usmjerene prilagodbi obrambenog sustava zahtjevima NATO članstva.

Republika Hrvatska smatra kako će svoju sigurnost kao i svoj doprinos regionalnoj, europskoj, a onda i međunarodnoj i globalnoj sigurnosti moći ostvariti vlastitim doprinosima u okviru kolektivne obrane kakvu pruža punopravno članstvo u NATO-u. Kao kandidat za članstvo u Europskoj uniji, Republika Hrvatska želi prilagoditi svoj obrambeni sustav parametrima određenim Europskom sigurnosnom i obrambenom politikom u okvirima Zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije. U sklopu razvoja europske sigurnosti i obrane, Republika Hrvatska podržava strateško partnerstvo Europske unije i NATO-a, temeljeno na snažnim transatlantskim vezama te koherentnom razvoju zajedničkih, komplementarnih sposobnosti.

Republika Hrvatska je, uspješno provodeći sveobuhvatne reforme, dobila pozivnicu za članstvo u NATO-u na summitu Saveza u Bukureštu 4. travnja 2008. godine. Pozivom u članstvo te početkom Pristupnih pregovora s NATO-om, službeno je započela procedura ulaska Republike Hrvatske u Savez. Tijekom dva kruga pregovora, održanima u travnju i svibnju 2008., Republika Hrvatska izrazila je spremnost za sudjelovanje u sustavu zajedničke obrane, utvrđen je financijski doprinos RH proračunu NATO-a, potvrđena je odlučnost da se doprinese zaštiti povjerljivih podataka i dokumenata Saveza u skladu sa sigurnosnim pravilima NATO-a, kao i spremnost da se usvoji cjelokupna pravna stečevina Saveza.

Nakon okončanja Pristupnih pregovora, Republika Hrvatska izradila je i uručila Savezu Raspored za dovršenje reformi (*Timetable for Reform*), u kojemu su određeni precizni rokovi dovršetka preostalih procesa prilagodbe sustavima, procedurama i standardima Saveza. Zatim je, 9. srpnja 2008. godine u Bruxellesu, uslijedilo potpisivanje Protokola o proširenju Sjevernoatlantskog ugovora na Republiku Hrvatsku. Time je započeo i proces ratifikacije Protokola u nacionalnim parlamentima država članica NATO-a. Pod uvjetom da proces ratifikacije bude dovršen do summita NATO saveza, koji se održava 3. i 4. travnja 2009. u Francuskoj i Njemačkoj, Hrvatska će na summitu, po prvi puta, sudjelovati kao punopravna članica NATO-a.

Pored pristupnih pregovora, sudjelovanje Republike Hrvatske u procesu integracije i približavanja članstvu u NATO-u odvijalo se i u okviru Akcijskog plana za članstvo (MAP) te Partnerstva za mir (PfP).

U okviru MAP-a, Hrvatska je u 2008. zaključila svoj šesti ciklus za 2007. – 2008. te je u rujnu 2008. predala i svoj posljednji, sedmi po redu, Godišnji nacionalni plan – ANP 2008. – 2009. Posljednji ANP se nadovezuje na Raspored za dovršenje reformi, uručen saveznicima u Bruxellesu, u lipnju 2008.

Sudjelovanje u Partnerstvu za mir bilo je definirano aktivnostima Individualnoga partnerskog programa (IPP), Procesom planiranja i raščlambe (PARP), odnosno Partnerskim ciljevima (PG) te Godišnjim nacionalnim planom (ANP).

Strateški partneri u razvijanju IPP-a 2008. bili su Združeno zapovjedništvo NATO-a u Napulju (JFC HQ Napulj) te NATO-ova škola Oberammergau (NSO). U suradnji s JFC HQ Napulj provedeni su i posjeti MTT-a (*Mobile Training Teams*) po različitim funkcionalnim područjima.

U pogledu suradnje s NATO-om na području obrambenog planiranja, Republika Hrvatska je kao partnerska zemlja svoj posljednji PARP ciklus dovršila u siječnju 2008. te je kao pozvana država (*invitee*) započela s procesom integriranja u NATO-ov sustav obrambenog planiranja.

Tijekom 2008. Republika Hrvatska bila je domaćin NATO/PfP vježbi *Cooperative Marlin 08*, *MEDCEUR 08* te dijelom *Combined Endeavour 08*. Prioriteti IPP-a za 2008. bili su aktivnosti koje izravno podupiru implementaciju preuzetih Partnerskih ciljeva, obuka deklariranih postrojbi u skladu s NATO standardima, kao i intenziviranje njihova sudjelovanja u OCC E&F programu i NATO-ovim vježbama otvorenima za partnere. Prioritet je i obuka osoblja za obnašanje dužnosti u multinacionalnim stožerima: aktivnosti iz CJTF (*Combined Joint Task Force*) područja, operativnog planiranja, stožerne procedure, operativne vojne terminologije. Ubrzava se proces standardizacije sudjelovanjem u radu NATO-ovih odbora i radnih tijela.

Krajem kolovoza 2008. Republika Hrvatska predala je NATO-u svoj prvi odgovor na *Defence Planning Questionnaire*. Navedeni odgovor na DPQ poslužio je kao osnova za izradu savezničke procjene hrvatskog obrambenog sustava. Na temelju odgovora na *Defence Planning Questionnaire*, početkom veljače 2009. provedene su i konzultacije sa saveznicima.

Republika Hrvatska će tijekom 2009. pristupiti redefiniranju svojih strategijskih dokumenata donesenih 2002. godine – Strategije nacionalne sigurnosti, Strategije obrane i Vojne strategije, a pristupit će se i izradi novog Strategijskog pregleda obrane te Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga za razdoblje 2011. – 2020.

Republika Hrvatska je nastavila s jačanjem potpore međunarodnim naporima u uspostavi stabilnosti i obnove Afganistana. Sudjelovanje u ISAF-u dugoročni je aranžman te jasno demonstrira da RH dijeli NATO-ove prioritete i da je spremna preuzeti svoj dio tereta i odgovornosti u izgradnji sigurnijeg okružja. Sukladno tome, Republika Hrvatska je, prema odluci Hrvatskog sabora kojom je dozvoljena veličina hrvatskog kontingenta do 300 pripadnika Oružanih snaga u 2008., povećala svoje sudjelovanje i ukupan doprinos međunarodnoj vojnoj operaciji ISAF. Usporedbe radi, razmještajem snaga tijekom 2006. i 2007. bilo je angažirano ukupno 200 pripadnika OS RH. Hrvatska sudjeluje u tri pokrajinska tima za obnovu (Provincial Reconstruction Team – PRT). Dodatne snage planirane za 2008. razmještene su u Mazar-e-Sharifu (RC North) krajem kolovoza 2008. u sklopu dvanaeste rotacije HRVCON-a, sukladno bilateralnom dogovoru s Njemačkom koja je nositelj operacija u tom dijelu Afganistana. Povećanje sa 108 na ukupno 183 pripadnika OS RH u Mazar-e-Sharifu odnosi se na prerastanje ojačanog pješačkog voda (Infantry PLT+ - 63 pripadnika) u pješačku satniju (Infantry Company – 132 pripadnika), povećanje broja stožernog osoblja (s 4 na 6) i NSE (sa 7 na 9). U 2009. su planirane dvije velike rotacije (ožujak i rujna), dok će hrvatske sastavnice u PRT-ovima i dalje ovisiti o planovima rotacija partnera (Litve i Mađarske).

Republika Hrvatska je tijekom 2008. nastavila s redovitom implementacijom svojih partnerskih ciljeva iz paketa 2006. O uspješnoj implementaciji partnerskih ciljeva svjedoči spremnost hrvatskog obrambenog sustava za članstvo u NATO-u te uspješno sudjelovanje OS RH u NATO vođenoj operaciji ISAF u Afganistanu. Iz paketa partnerskih ciljeva iz 2006. godine 7 je partnerskih ciljeva ostvareno, dok je 12 partnerskih ciljeva ugrađeno u novousvojene ciljeve.

Novi paket partnerskih ciljeva za Hrvatsku pripremljen je tijekom konzultacija Hrvatske i NATO-a u svibnju 2008. u Zagrebu. Paket sadrži 25 modificiranih te 25 novih partnerskih ciljeva. Potpisivanjem pristupnih protokola 9. srpnja 2008., partnerski ciljevi postali su *target force goals* te će prijemom Hrvatske u NATO postati ciljevi snaga (*force goals*).

Republika Hrvatska veliku pažnju posvećuje bilateralnoj i multilateralnoj vojnoj suradnji, te je aktivna u:

- provedbi međunarodno prihvaćenih obveza u području nadzora naoružanja, prvenstveno *Sporazuma o subregionalnom nadzoru naoružanja* (čl. IV. i V. Aneksa 1-b *Daytonskog sporazuma*) ;
- punoj implementaciji mjera za izgradnju sigurnosti i povjerenja u okviru *Bečkog dokumenta 1999.*, uz dodatne mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti u regiji na bazi reciprociteta;
- djelovanju RACVIAC-a (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre), koji se pokazao vrlo uspješnim. RACVIAC ide za tim da pomogne u procesu stvaranja veće transparentnosti, otvorenosti i predvidljivosti na području vojne sigurnosti, kao i u suradnji i širokom dijalogu među 20 država sudionica. Pored toga, RACVIAC je forum za tečajeve, seminare i radionice iz različitih područja, kao što su: pogranični promet i sigurnost granica; ilegalni promet droga, ljudi i oružja; zajedničko djelovanje u slučaju prirodnih katastrofa i akcidenata; regionalna suradnja po svim pitanjima mira; demokratski nadzor oružanih snaga te Europska sigurnosna i obrambena politika.
- provedbi ugovora Open Skies, čija je punopravna članica Republika Hrvatska postala 1. siječnja 2005. godine;
- provedbi prihvaćenih konvencija, globalnih i regionalnih sporazuma, ugovora, programa i mjera na području međunarodne sigurnosti (zabrane i ograničenja proizvodnje, skladištenja i uporabe protupješačkih mina, kemijskog i biološkog oružja, suzbijanje terorizma, organiziranog kriminala, nedopuštene trgovine ljudima i drogama, zaštite okoliša i dr.);
- sudjelovanje u forumima regionalnih obrambenih inicijativa srednje i jugoistočne Europe: CENCOOP (*Central European Nation Cooperation in PSO*), Američko-jadranska povelja, Kvadrilateral, SEDM (*South-East European Defence Ministerial*), Jadransko-

jonska inicijativa, SEECP (*South-East European Cooperation Process*), SEEC (*South-East European Clearinghouse*);

- Republika Hrvatska je potkraj 2008. godine u 36 zemalja imala akreditiranih 20 vojnih izaslanika, 2 vojna savjetnika u Misijama RH i 3 pomoćnika vojnih izaslanika. Otvoreni su uredi vojnog izaslanika (VIZ) u Grčkoj, Makedoniji i Ukrajini, te je upućen dočasnik u vojno-diplomatsko predstavništvo (VDP) u SAD-u. Izvršena je redovita zamjena vojnih izaslanika u Poljskoj, Srbiji, Kini, Austriji, Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Sloveniji i Italiji.

Tijekom 2008. godine ostvareno je intenzivno angažiranje pripadnika OS RH u mirovnim operacijama UN-a. U lipnju 2008. godine pripadnici OS RH sudjelovali su u 13 mirovnih misija UN-a, čime se Republika Hrvatska našla na prvom mjestu po broju misija među državama davateljicama snaga mirovnog osoblja.

Po završetku sudjelovanja pripadnika OS RH u mirovnim misijama u Nepal (UNMIN) i Etiopiji i Eritreji (UNMEE), do kojeg je došlo u mjesecu srpnju i kolovozu, Republika Hrvatska nastavila je sudjelovanje u 11 mirovnih misija UN-a. Trenutno, u misijama UN-a sudjeluje 133 pripadnika OS RH, od čega je 95 pripadnika postrojbe OS RH (prikaz sudjelovanja u mirovnim misijama UN-a nalazi se u prilogu izvješća).

Angažiranje pripadnika OS RH u mirovnim misijama UN-a u skladu je s odrednicama Dugoročnog plana razvoja OS RH za razdoblje 2006. – 2015. godine (predviđeno je sudjelovanje u mirovnim misijama Ujedinjenih Naroda s najviše 150 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, odnosno s 50 pripadnika OS RH pojedinačno i s jednom ili dvije postrojbe do veličine voda ili satnije), kao i s odlukama Hrvatskoga sabora.

U predstojećem razdoblju planira se sudjelovanje u mirovnoj misiji u Srednjoafričkoj Republici i Čadu, koja bi nakon završetka mirovne operacije Europske unije u Čadu i Srednjoafričkoj Republici (EUFOR TCHAD/RCA), trebala od 15. ožujka 2009. godine nastaviti djelovati pod mandatom UN-a kao MINURCAT II.

Sudjelovanje pripadnika OS RH u mirovnim misijama UN-a i dalje će biti u potpori djelovanja RH kao nestalne članice Vijeća sigurnosti UN-a, a ovisit će također o razvoju situacije u području

pojedinih mirovnih misija, ukupnoj raspoloživosti osoblja za sudjelovanje u mirovnim operacijama te vojno-političkoj procjeni o potrebi sudjelovanja u određenoj misiji.

Pozornost se posebno pridaje odgovarajućoj razini interoperabilnosti Oružanih snaga Republike Hrvatske s oružanim snagama zemalja članica NATO-a. Povećanje razine interoperabilnosti je težišno pitanje reforme Oružanih snaga Republike Hrvatske. Republika Hrvatska koristi svoje članstvo u NATO-ovom programu *Partnerstvo za mir*, te posebno programe u okviru *Akcijskog plana za članstvo*, kako bi postigla ovaj cilj. Razmjena iskustava i zajedničke aktivnosti, između kojih su i zajedničke vojne vježbe, doprinose poboljšanju sposobnosti Oružanih snaga Republike Hrvatske za djelovanje u netradicionalnim zadaćama i suradnji s civilnim sektorom u području sigurnosti i obrane. Na taj način Oružane snage Republike Hrvatske mogu obavljati svoju višestruku ulogu. Uz temeljnu odgovornost za odvratanje od agresije, te obranu stanovništva i teritorija Republike Hrvatske, one su uključene u planiranje, pripremu i provedbu operacija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučajevima prirodnih katastrofa ili tehnoloških nesreća kada razmjeri istih nadilaze mogućnosti namjenskih civilnih institucija.

U skladu s ciljevima međunarodne obrambene suradnje, provedba multilateralnih aktivnosti u 2009. godini planirana je prema sljedećem:

- suradnja u okviru međunarodnih organizacija (UN, OESS, EU)
- suradnja u okviru regionalnih obrambenih inicijativa (Forum ministara obrane jugoistočne Europe – SEDM, Kvadrilateral - MLF, South Eastern Europe Cooperation Process - SEEC, South Eastern Europe Clearinghouse Initiative – SEEC, RACVIAC, te u projektima vezanim uz suradnju na mediteranskom području - Adrion i V-RMTC)
- ostale međunarodne obrambene aktivnosti (međunarodne konferencije, seminari, međunarodna sportska natjecanja i vojne igre, sajmovi naoružanja i vojne opreme, aktivnosti Vojnog ordinarijata i dr.)

Na području suradnje s UN-om, težište aktivnosti vezano je uz sudjelovanje pripadnika OS RH u mirovnim operacijama UN-a. Nakon značajnog povećanja obima angažmana u UN-ovim misijama tijekom 2008. godine, prvenstveno uključivanjem prve postrojbe OS RH u mirovnu

misiju na Golanskoj visoravni (UNDOF), za 2009. godinu planirano je proširiti angažman i na sudjelovanje u misiji UN-a u Čadu. Osim časnika u Zapovjedništvu misije, očekuje se da bi nakon definiranja mandata nove UN-ove misije u toj afričkoj zemlji, gašenjem misije EUFOR TCHAD/RCA, moglo doći i do upućivanja manje postrojbe OSRH u buduću UN-ovu misiju u Čadu. Planom MOS-a za 2009. godinu predviđa se sudjelovanje pripadnika OS RH u ukupno 12 mirovnih misija UN-a, čime se RH svrstala u vrh država davateljica snaga za UN-ove mirovne misije.

Težište međunarodne suradnje u području EU-a usmjereno je na nastavak sudjelovanja na sastancima visoke razine (EU Troika s ministrima obrane zemalja kandidata za članstvo; EUMC + 5), aktivnosti vezane uz ispunjavanje Dugoročnog plana razvoja OS RH 2006. – 2015. i provedbenih planova u području međunarodne suradnje u dijelu koji se odnosi na doprinos EU sposobnostima za upravljanje krizama, obuku i informiranje djelatnika MO i OS RH o Europskoj sigurnosnoj i obrambenoj politici te nastavak sudjelovanja u radnim skupinama za pripremu pregovora o pristupanju Europskoj uniji.

Vojna strategija

Vojna strategija Republike Hrvatske je dokument koji se temelji na *Ustavu Republike Hrvatske*, *Strategiji nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske* i *Strategiji obrane Republike Hrvatske*, a odnosi se na Oružane snage Republike Hrvatske kao temeljnu obrambenu komponentu obrambenog sustava Republike Hrvatske.

Vojna strategija daje koncept razvoja, opremanja i modernizacije Oružanih snaga Republike Hrvatske, te razvoja vojnog umijeća i primjene postignuća vojne tehnike i tehnologije. Njome se jasno prikazuju mjesto i uloga Oružanih snaga Republike Hrvatske. Razvoj Oružanih snaga Republike Hrvatske temelji se na poboljšanju postojećih sposobnosti, te njihovom proširenju kao i izgradnji novih.

Vojna strategija uvažava promjene nastale završetkom Hladnog rata, tako da se uz tradicionalne i netradicionalne zadaće, Oružane snage Republike Hrvatske pripremaju za obranu uslijed mogućih različitih transnacionalnih i asimetričnih ugroza. Pri tome se pristup temelji na sadašnjem članstvu u Partnerstvu za mir i očekivanom članstvu u NATO-u.

Vojna strategija definira strukturu i veličinu Oružanih snaga Republike Hrvatske, te mjesto, ulogu i zadaće grana. Modularne i profesionalne snage i razvoj vojnih sposobnosti bitne su odrednice Oružanih snaga Republike Hrvatske, potrebne radi ostvarenja obrane.

Oružane snage Republike Hrvatske čine:

- Glavni stožer Oružanih snaga, definiran kao združeni stožer pod čijim su neposrednim zapovijedanjem sve tri grane Oružanih snaga: Hrvatska kopnena vojska, Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana i Hrvatska ratna mornarica;
- Zapovjedništvo za potporu;
- Hrvatsko vojno učilište;
- Pristožerne postrojbe.

Sukladno aktualnim procjenama ugroza i rizika težište aktivnosti u Oružanim snagama Republike Hrvatske bit će razvoj i poboljšanje sposobnosti. Oružane snage će nastaviti povećavati djelotvornost svojih grana, rodova, struka i postrojbi, te istodobno razvijati sposobnosti prilagođene zahtjevima sudjelovanja u zajedničkim operacijama međunarodne zajednice. Važnost će se pridavati obuci i pripremi za međunarodne mirovne operacije i ostale operacije.

15.1.2. Nacionalne procedure obrambenog planiranja

Obrambeno planiranje kontinuirano je i sustavna planska djelatnost koju provode tijela državne vlasti i tijela državne uprave te Oružane snage Republike Hrvatske na području obrane. Tom se djelatnošću definiraju, usklađuju, razrađuju i usvajaju opći i posebni strategijski ciljevi iz nadležnosti svih nositelja planiranja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama. Sastoji se od strategijskog, razvojnog i operativnog planiranja. U procesu obrambenog planiranja, sukladno svojim nadležnostima sudjeluju: predsjednik Republike, Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo obrane i druga nadležna ministarstva, kao i druge državne institucije.

Procedure obrambenog planiranja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske definirane su *Pravilnikom o načinu planiranja, programiranja, izradi i izvršenju proračuna Ministarstva obrane*, koji je usvojen u veljači 2003. godine.

Nakon što je u srpnju 2006. usvojen u Hrvatskom saboru, tijekom 2007. *Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske* (DPR) razrađen je provedbenim planovima u šest funkcionalnih područja: upravljanje osobljem, međunarodna vojna suradnja, opremanje i modernizacije, gospodarenje nekretninama, strateške komunikacijske mreže i informatizacija MO i OS RH te istraživanje i razvoj. Provedbenim planovima operacionalizirani su projekti i aktivnosti DPR-a, što će omogućiti postupno dostizanje ciljanih sposobnosti do 2015. godine.

Razine obrambenog planiranja su:

- *Strategijsko planiranje* - sastavnica je obrambenog planiranja u okviru kojeg tijela zakonodavne i izvršne vlasti dokumentima najviše razine dugoročno definiraju sigurnosne i obrambene zahtjeve Republike Hrvatske te načine osiguravanja sigurnosnih i obrambenih potreba. Dokumenti strategijskog planiranja su *Strategija obrane Republike Hrvatske*, *Vojna strategija Republike Hrvatske* i *Strateški pregled obrane*.
- *Razvojno planiranje* - sastavnica je obrambenog planiranja unutar koje se u dugoročnim i srednjoročnim okvirima kreiraju izgradnja, razvoj i održavanje personalnih i materijalnih obrambenih sposobnosti. Dokumenti razvojnog planiranja su *Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga* i *Srednjoročni plan razvoja Ministarstva obrane i Oružanih snaga*. Prvi se odnosi na desetogodišnje, a drugi na šestogodišnje razdoblje.

- *Operativno planiranje* - sastavnica je obrambenog planiranja unutar koje se upravlja ljudskim i materijalnim resursima s ciljem što potpunijeg i konzistentnijeg ostvarivanja strategijskog i razvojnog planiranja. Operativnim planiranjem najizravnije se povezuju funkcije planiranja s programiranjem i izradom proračuna. Dokumenti operativnog planiranja su *Godišnji vojni prioriteti*, *Godišnje smjernice obrambenog planiranja*, *Plan Oružanih snaga* i *Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama*.

Programiranje

Programiranje je kontinuirani proces koji povezuje planiranje, izradu i izvršenje proračuna kroz alociranje resursa prema usvojenim planovima koji vode neposredno k izradi proračuna. Programiranjem se prevode usvojeni planovi u programe, odnosno projekte i aktivnosti kroz glavne proračunske kategorije, a u skladu sa željenim sposobnostima i prioritetima definiranim u fazi planiranja. Programiranjem se definiraju i analiziraju i alternativni načini postizanja ciljeva, vrednuju različite opcije ostvarenja ciljeva u odnosu na moguće troškove i koristi, te se analizira utjecaj pridruženih resursa na planiranu dinamiku ostvarenja ciljeva.

Institucije uključene u proces obrambenog planiranja

Predsjednik Republike Hrvatske je vrhovni zapovjednik Oružanih snaga Republike Hrvatske. On daje suglasnost na prijedlog *Strategije obrane Republike Hrvatske* i na prijedlog *Plana obrane Republike Hrvatske*, te donosi *Vojnu strategiju Republike Hrvatske*, *Plan uporabe Oružanih snaga*, *Odluku o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga* i *Odluku o vojno-područnoj podjeli Republike Hrvatske*.

Hrvatski sabor usvaja obrambeni proračun u sklopu državnog proračuna, što je jedan od elemenata demokratskog parlamentarnog nadzora. Hrvatski sabor donosi dokumente *Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske*, *Strategija obrane Republike Hrvatske* i *Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga*.

Vlada Republike Hrvatske predlaže obrambeni proračun u sklopu državnog proračuna. Hrvatskom saboru predlaže *Strategiju obrane Republike Hrvatske* i *Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga*, te podnosi *Godišnje izvješće o spremnosti obrambenog sustava, provođenju*

kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama. Vlada Republike Hrvatske donosi Plan obrane Republike Hrvatske.

Ministarstvo obrane definira, usklađuje, razvija i provodi obrambenu politiku. Odgovorno je za izradu prijedloga dokumenata *Strategija obrane Republike Hrvatske* i *Plana obrane Republike Hrvatske*, te za izradu *Godišnjeg izvješća o spremnosti obrambenog sustava, provođenju kadrovske politike i ukupnom stanju u Oružanim snagama* i izradu *Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga*. Ministarstvo obrane daje suglasnost na prijedlog dokumenta *Vojna strategija Republike Hrvatske*.

Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske izrađuje prijedloge sljedećih dokumenata: *Vojna strategije Republike Hrvatske*, *Plan uporabe Oružanih snaga* i *Odluka o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga*. Također sudjeluje u izradi dokumenta *Strategija obrane Republike Hrvatske*. Prema *Pravilniku o načinu planiranja, programiranja, izradi i izvršenju proračuna* Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske izrađuje dokument *Godišnji vojni prioriteti*.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obrani, u srpnju 2007. godine uvedeno je Vijeće za obranu, čije su zadaće: razmatranje temeljnih dokumenata u području obrane, razmatranja tijela državne vlasti i lokalne samouprave na području obrane, praćenje provedbe reforme obrambenog sustava te drugih pitanja po potrebi. Sjednicu Vijeća za obranu saziva Predsjednik Republike uz suglasnost predsjednika Vlade, dok zajednički određuju pitanja koja će razmatrati Vijeće.

Vijeće čine predsjednici države, parlamenta i vlade; ministri obrane, vanjskih poslova, unutarnjih poslova i financija, načelnik Glavnog stožera OS RH, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje, savjetnici predsjednika Republike za nacionalnu sigurnost te obranu, predstojnik Ureda Predsjednika Republike i pročelnik Vojnog kabineta Predsjednika Republike.

15.1.3. Politika upravljanja osobljem

Politika upravljanja osobljem provodi se u četiri glavna programska područja: program pribavljanja osoblja, program profesionalnog razvoja, program personalne potpore te program tranzicije i izdvajanja osoblja. Sva četiri programa su cjelovita i obuhvaćaju vojno i civilno osoblje. Sustav upravljanja osobljem u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama temelji se na

postavkama obrambene politike, dostupnim resursima i procjeni budućih potreba. Prioriteti u razvoju tog sustava su: optimizacija broja osoblja, pomlađivanje, podizanje obrazovne strukture, unaprjeđenje sustava obuke i izobrazbe, podizanje kvalitete življenja, razvoj personalne doktrine i mjera za dosljedan, korektan, nepristran i objektivan pristup upravljanju osobljem, poboljšanje personalnog informacijskog sustava, te sustava upravljanja spremnošću.

Izmjenama zakona i pravilnika o standardima profesionalnog razvoja te pokretanjem mehanizma civilno-vojnog školovanja stvorena je osnova za novi sustav upravljanja osobljem koji omogućava pomlađivanje Oružanih snaga.

Glavne zadaće sustava upravljanja osobljem u 2009. godini:

- Nastaviti provedbu preustroja i uspostaviti organizacijsku strukturu i brojčanu veličinu Oružanih snaga
- Uspostavljanje jedinstvenog sustava upravljanja osobljem, čiji će sastavni dio činiti i Središnjica za upravljanje osobljem. Prenijeti ovlasti na novoustrojene organizacijske cjeline
- Doseći ciljanu brojčanu veličinu OS RH do kraja 2009. (16 000 djelatnih vojnih osoba i 1600 civilnih djelatnika), pri tome poboljšati ukupnu starosnu i obrazovnu strukturu osoblja
- Povećati životni standard osoblja uvođenjem novog modela stambenog zbrinjavanja i različitih programa personalne potpore
- Implementirati cjeloviti koncept potpore obitelji s naglaskom na fazu razdvojenosti tijekom mirovnih operacija i sl.
- Uvesti u uporabu novu klasifikaciju vojno-stručnih specijalnosti (VSSp)
- Započeti s uspostavom ugovorne pričuve
- Nastaviti koncept dragovoljnih ročnika u OS RH

- Održavati ciljanu strukturu osoblja planskim pribavljanjem, raspodjelom, promicanjem i izdvajanjem osoblja
- Postojeći sustav izobrazbe kroz provedbu Koncepta izobrazbe i projektnih zadaća transformirati i usklađivati s civilnim sustavom visokog obrazovanja. Nastaviti povezivanje sa sveučilišnom zajednicom i srodnim civilnim institucijama

Planom pribavljanja djelatnog vojnog osoblja za 2008. godinu koji je odobren od Vlade RH u travnju 2008. predviđeno je pribaviti (sukladno Dugoročnom planu razvoja OS RH 2006. - 2015.) do 800 vojnika i 110 časnika u 2008. godini.

U lipnju 2008. godine objavljen je oglas za prijam iz građanstva u djelatnu vojnu službu na časničke i vojničke dužnosti u skladu s trenutnim potrebama OS RH i slobodnim početnim časničkim i vojničkim dužnostima.

U 2008. godini predviđen je prijam 164 državna službenika i namještenika i to 88 vježbenika i 76 s radnim iskustvom. U lipnju 2008. godine raspisan je javni natječaj te je odabrano i u postupku prijma 56 vježbenika i 8 osoba sa iskustvom.

Razlog neispunjenja plana u dijelu koji se odnosi na pribavljanje časnika je i nadalje nezadovoljavajući odaziv kandidata, poglavito kandidata deficitarnih zvanja, a koja su iskazana potrebama OS RH.

Realizacija Plana pribavljanja za 2008. iznosi 75%.

Izrađeni su prijedlozi Plana pribavljanja djelatnog vojnog osoblja za 2009. godinu i Plana prijma u državnu službu za 2009. godinu. Trenutno se nalaze u proceduri odobravanja.

Prijedlogom Plana prijma u državnu službu za 2009. godinu predviđen je prijam 96 državnih službenika u Ministarstvo obrane (45 vježbenika i 51 osoba sa iskustvom).

U 2008. godini nastavljeno je plansko izdvajanje uglavnom starijeg osoblja koje je steklo zakonske uvjete za umirovljenje, vojnog osoblje čija zdravstvena sposobnost ne udovoljava kriterijima za ostanak u djelatnoj vojnoj službi te civilnog i vojnog osoblja neodgovarajuće stručne spreme.

Za djelatne vojne osobe koje ne udovoljavaju propisanim standardima utvrđena je nemogućnost daljnjeg profesionalnog razvoja te se osobe koje imaju 20 godina staža osiguranja stavljaju na listu kandidata za izdvajanje i upoznaju s mogućnostima zadržavanja u službi odnosno u slučaju izdvajanja s mogućnostima korištenja programa tranzicije.

U provedbi planova izdvajanja osoblja i tijekom 2008. godine se primjenjivao model kvartalnog izdvajanja te mogućnost privremenog zadržavanja neophodnog osoblja. Izgrađeni su mehanizmi za učinkovito upravljanje procesom izdvajanja vojnog i civilnog osoblja.

Realizacija Plana izdvajanja osoblja u 2008. godinu iznosi 80%.

Navedeni broj ostvarenog izdvajanja državnih službenika i namještenika rezultat je nezavršenog procesa organizacijskog izdvajanja Zrakoplovnog tehničkog zavoda.

Promjene u strukturi osoblja Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike uslijed procesa smanjenja prikazane su sljedećim tablicama:

1. Struktura osoblja Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2008. po kategorijama:

KATEGORIJA	BROJ OSOBA
Časnici	4419
Dočasnici	6778
Vojnici	5941
<i>DVO</i>	17138
Državni dužnosnici	5
Državni službenici	1765
Namještenici	2614
<i>DSiN</i>	4384
<i>UKUPNO</i>	21522

2. Izvršenje Plana izdvajanja za 2008. godinu po kategorijama:

OSOBLJE	2008.	
	PLAN	OSTVARENO
Časnici	537	288
Dočasnici	470	362
Vojnici	350	374
DVO	1357	1024
DSiN	1000	858
UKUPNO	2357	1882

3. Procesom pribavljanja osoblja u 2008. godini primljeno je:

- 622 vojnika koji su potpisali profesionalni ugovor na 3 godine,
- 72 kandidata za časnike koji su po završetku temeljne časničke izobrazbe primljeni u djelatnu vojnu službu na neodređeno vrijeme
- 107 državnih službenika i namještenika.

15.2. PLANIRANJE SNAGA

15.2.1. Veličina, struktura i sposobnosti Oružanih snaga RH

Organizacija i zapovijedanje Oružanim snagama

Organizacija i zapovijedanje Oružanim snagama Republike Hrvatske definirani su *Ustavom RH*, *Zakonom o obrani* i *Zakonom o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske*. Predsjednik Republike Hrvatske je vrhovni zapovjednik Oružanih snaga, a Ministarstvom obrane upravlja ministar obrane. Sukladno načelu depolitizacije vojske, demokratski nadzor nad Oružanim snagama RH ostvaruje Hrvatski sabor. U sklopu Ministarstva obrane ustrojen je Glavni stožer Oružanih snaga, na čijem je čelu načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga. Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga je nadređen zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga. Za svoj rad on odgovara predsjedniku Republike Hrvatske i ministru obrane. U slučaju neposredne ratne opasnosti, odnosno u slučaju rata, predsjednik Republike Hrvatske, odnosno vrhovni zapovjednik izravno zapovijeda Oružanim snagama preko načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga.

Oružane snage Republike Hrvatske (OS RH) imaju četiri temeljne misije: zaštita suvereniteta Republike Hrvatske, obrana Republike Hrvatske i saveznika; sudjelovanje u operacijama odgovora na krize u inozemstvu; sudjelovanje u mjerama izgradnje sigurnosti i povjerenja; te pomoć civilnim institucijama u zemlji. Pripremaju se i osposobljavaju za vođenje svih oblika oružane borbe, a imaju mirnodopski i ratni sastav. Mirnodopski sastav čine osobe na službi u Oružanim snagama (djelatne vojne osobe: časnici, dočasnici, vojnici, ročnici; civilne osobe: državni službenici, državni namještenici). U ratni sastav, uz mirnodopski, ulaze i pripadnici pričuvnog sastava Oružanih snaga.

Oružane snage Republike Hrvatske organizirane su u stožere, zapovjedništva, postrojbe i ustanove, a sastoje se od grana, rodova i struka. Grane su Hrvatska kopnena vojska (HKoV), Hrvatska ratna mornarica (HRM) i Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana (HRZ i PZO).

Republika Hrvatska razvija svoje Oružane snage s ciljem da postanu NATO-interoperabilne i funkcionalne u ustrojstvu savezničkih snaga kako bi mogle odgovoriti na nove sigurnosne prijetnje, te da budu razmjestive, prilagodljive, učinkovite, te u skladu s raspoloživim resursima

moderno opremljene. U tu svrhu nastavljaju se planski i reformski procesi sukladno Dugoročnom planu razvoja Oružanih snaga RH 2006. – 2015. Oružane snage su značajan podupirući element vanjske politike, doprinose razvoju dobrosusjedskih odnosa, ali i međunarodnoj stabilnosti i sigurnosti, te znatnu pozornost daju razvoju sposobnosti potrebnih za sudjelovanje u međunarodnim operacijama.

Struktura Oružanih snaga Republike Hrvatske

Grane Oružanih snaga Republike Hrvatske:

- *Hrvatska kopnena vojska (HKoV)* - najznačajnija je i brojčano najveća sastavnica Oružanih snaga Republike Hrvatske. Nositelj je provedbe obrambenih operacija samostalno i uz sudjelovanje i potporu ostalih grana Oružanih snaga.

U skladu s Dugoročnim planom razvoja, a u namjeri dostizanja NATO Ciljeva raspoloživosti (Usability targets) 40 % kopnenih snaga biti će rasporedivo, a 8 % kopnenih snaga održivo u NATO vođenim operacijama.

- *Hrvatska ratna mornarica (HRM)* - djeluje samostalno i u okviru združenog djelovanja s drugim granama. Uloga HRM je obrana integriteta i suvereniteta Republike Hrvatske, promicanje i zaštita njezinih interesa na Jadranskom moru, otocima i priobalju. HRM je nositelj i organizator pomorske obrane Republike Hrvatske.

Odgovornost HRM obuhvaća teritorijalno more, otoke, unutarnje morske vode i podmorje nad kojim Republika Hrvatska ostvaruje puni suverenitet i suverena prava iskorištavanja podmorja i morskog dna. Osim zadaća obrane integriteta i suvereniteta Republike Hrvatske na moru, HRM je uključena u traganje i spašavanje, nadzor pomorskog prometa, spriječavanje brodova u kriminalnim i drugim nedopuštenim aktivnostima, zaštiti prirodnih bogatstava, zaštiti okoliša, pomoć brodovima u plovidbi, pružanju pomoći u gašenju velikih požara, kao i kod drugih elementarnih i tehnoloških katastrofa.

- *Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana (HRZ i PZO)* - grana je Oružanih snaga namijenjena za osiguranje suverenosti zračnoga prostora Republike Hrvatske te

pružanje zrakoplovne potpore drugim granama u provedbi njihovih zadaća u združenim operacijama. Nositelj je i organizator integriranog sustava protuzračne obrane Republike Hrvatske.

HRZ i PZO čini dio stalno spremnih snaga, sposobnih pružiti brz i učinkovit odgovor na vojne ugroze te sudjelovati u provedbi svih zadaća.

Tijekom 2008. godine završeno je ustrojavanje Zapovjedno operativnog središta Glavnog stožera OS RH koje ostvaruje svoju predviđenu ulogu praćenja stanja i aktivnosti, te je u mogućnosti provedbe zapovijedanja i nadzora nad operacijama u zemlji i inozemstvu.

Temeljne značajke prošlogodišnjih promjena u trenutnoj strukturi Oružanih snaga RH su sljedeće:

- implementirana je nova struktura Glavnog stožera OS RH i pristožernih postrojbi
- u Hrvatskoj kopnenoj vojsci (HKO V) proveden je preustroj gardijskih brigada, rodovskih postrojbi i Zapovjedništva za obuku i doktrinu
- u Hrvatskoj ratnoj mornarici (HRM) nastavljeno je ustrojavanje Obalne straže i reorganizacija logističko-potpornog dijela strukture
- u Hrvatskom ratnom zrakoplovstvu i protuzračnoj obrani (HRZ i PZO) prelazi se na funkcioniranje sustava s dvije zrakoplovne baze i radi se na daljnjoj prilagodbi potpornog dijela strukture
- u tijeku je proces izdvajanja Zrakoplovno Tehničkog Zavoda (ZTZ) iz sustava OS RH
- u Zapovjedništvu za potporu (ZzP) dovršena je reorganizacija i preuzete su logističke i ostale potporne zadaće

Logistički sustav Oružanih snaga

Ustrojavanjem Zapovjedništva za potporu (ZzP) postavljeni su temelji za učinkovitu i ekonomičnu uporabu logističkih kapaciteta za potporu Oružanim snagama RH. Uspostavljen je novi sustav logističke potpore, s težištem na stvaranju namjenski organiziranih logističkih postrojbi za potporu operacijama u zemlji i inozemstvu, koji se temelji na kapacitetima Zapovjedništva za potporu.

Uspostavljen je i novi sustav logističke potpore u stacionarnim uvjetima - vojarnama sa čijim će se razvojem nastaviti odvojeno od razvoja logističke potpore u terenskim uvjetima.

Dostignuti stupanj razvoja potvrđen je kroz pružanje logističke potpore snagama na međunarodnim vojnim vježbama *MEDCEUR 08* i *Combined Endeavour 08* održanim na prostorima vojarne *Lora Split* i vojarne *Divulje* u svibnju 2008. godine.

Logistički sustav znatno je učinkovito racionaliziran, s ciljem da dostigne sposobnost izvršenja svih funkcionalnih zadaća racionalnom uporabom ljudskih i materijalnih resursa.

15.2.2. Angažiranost Oružanih snaga Republike Hrvatske

Oružane snage Republike Hrvatske najvećim su dijelom razmještene na teritoriju Republike Hrvatske, a manjim dijelom nalaze se izvan granica Republike Hrvatske, u međunarodnim mirovnim operacijama.

Pripadnici Oružanih snaga RH trenutno sudjeluju u 11 mirovnih operacija UN-a sa 133 pripadnika. Upućivanjem satnije u misiju UNDOF na Golanskoj visoravni u lipnju 2008. godine, OS RH se po prvi put uključuju u jednu mirovnu misiju UN-a s vojnom postrojbom.

U predstojećem razdoblju planira se sudjelovanje manje postrojbe u mirovnoj misiji u Srednjoafričkoj Republici i Čadu, koja bi nakon završetka mirovne operacije Europske unije u Čadu i Srednjoafričkoj Republici (EUFOR TCHAD/RCA), trebala od 15. ožujka 2009. godine nastaviti djelovati pod mandatom UN-a kao MINURCAT II. Od listopada 2008. po prvi put je u mirovnu misiju EU-a (EUFOR) u Čad i Srednjoafričku Republiku na 6 mjeseci upućen izvidnički tim od 15 pripadnika OS RH.

Tijekom prošle godine broj angažiranih pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u NATO-voj operaciji ISAF u Afganistanu povećan je na 277 pripadnika, čime još nije dostignuta gornja granica od 300 vojnika koju je odobrio Hrvatski sabor.

Republika Hrvatska je najavila i ulazak u operaciju KFOR s 2 helikoptera i 20 vojnika. Angažman se očekuje u prvoj polovici 2009. godine.

Također, Hrvatska ulazi i formalno u operaciju *Active Endeavour*. Doprinos ne uključuje sudjelovanje vojnih snaga, već za potrebe provedbe operacije zapovjedništvo Hrvatske ratne mornarice sa zapovjedništvom operacije u Napulju CC-MAR (*Maritime Component Commander in Naples*) nastavlja s razmjenom sigurnosnih podataka koji se odnose na pomorski promet.

Uz ostale zadaće, angažiranost pripadnika Oružanih snaga očitovala se i u pružanju pomoći civilnim institucijama u zemlji sudjelovanjem u protupožarnoj sezoni, logističkoj potpori, zračnom prijevozu životno ugroženih osoba, hitnom prevoženju organa za transplantaciju, potragama i spašavanju u brdsko-planinskim nepristupačnim prostorima, spašavanju na moru te ispomoći u izgradnji komunalne infrastrukture.

15.2.3. Izobrazba i obuka Oružanih snaga

Sustav obuke u Oružanim snagama Republike Hrvatske uključuje obuku dragovoljnih ročnika, obuku pričuvnika i obuku djelatnih vojnih osoba. Osobitu važnost ima institucionalna izobrazba i obuka u učilištima i školama Oružanih snaga, uključujući i izobrazbu zapovjednika i stožera na suvremenim simulacijskim sustavima kojima se mogu postaviti uvjeti složene i realne obuke. Pri obuci se primjenjuju standardi zemalja članica NATO-a. Osposobljavanje i provedba izobrazbe temelji se i na vlastitim znanjima i na iskustvima iz Domovinskog rata.

Sustav vojnog školovanja bio je usmjeren i davao potporu sljedećim područjima:

- Prilagodba civilnom sustavu školovanja u skladu s načelima Bolonjske deklaracije i integracija vojnih modula u civilni sustav izobrazbe;
- Provedba MAP-a (*Membership Action Plan*), međunarodna vojna izobrazba, međunarodne vježbe i drugi oblici međunarodne suradnje

- Prikupljanje iskustava iz sudjelovanja pripadnika OS RH u NATO operacijama i UN i EU misijama putem sustava *naučenih lekcija*;
- Usvajanje STANAG-a (*Standardization Agreement*) kao hrvatskih vojnih normi te njihova implementacija u nastavne sadržaje na vojnom učilištu
- Intenzivno učenje stranih jezika, primarno engleskog

Pod neposrednim zapovijedanjem Glavnog stožera nalazi se Hrvatsko vojno učilište, koje ima zadaće:

- provedbe međugranske izobrazbe i obuke časnika i dočasnika;
- predlaganja i izrade združene doktrine Oružanih snaga;
- sudjelovanja u izradi jedinstvenih standarda i mjerila za izobrazbu i obuku u Oružanim snagama;
- izrade naputaka za izobrazbu i obuku.

Profesionalni razvoj časnika temelji se na četiri razine izobrazbe:

- Temeljna časnička izobrazba
- Napredna časnička izobrazba,
- Zapovjedno-stožerna škola
- Ratna škola.

Model razvoja dočasnika temelji se na odabiru najuspješnijih i najkvalitetnijih vojnika koji se upućuju na izobrazbu i promiču u dočasnike. Nakon temeljne, oni se upućuju na specijalističku obuku radi usvajanja vještina i znanja određene vojno-stručne specijalnosti, a potom u postrojbe. Po usvajanju potrebnih vještina, znanja i iskustava, a na temelju procjene uspjeha kao glavnoga selekcijskog kriterija, dočasnici imaju priliku nastaviti izobrazbu i obuku za više dočasničke dužnosti. Pored redovite izobrazbe, ovaj model obuhvaća i specijalističke tečajeve za specifične

vojne dužnosti te taktičke i tehničke sposobnosti, a dopunjen je visokom dočasničkom izobrazbom kao najvišom razinom izobrazbe dočasnika.

Jedan od najvažnijih prioriteta u obuci i izobrazbi u Oružanim snagama Republike Hrvatske je učenje stranih jezika, ključnog aspekta intelektualne interoperabilnosti s NATO-om, koje provodi Škola stranih jezika.

Obuka Oružanih snaga se usredotočava na prioritete, intenzivira se obuka uz primjenu simulacija u obuci na taktičkoj razini i obuci za neratne operacije, te stvaranje preduvjeta za provedbu obuke uz pomoć računalnih simulacija na operativno-strategijskoj razini. Također, provodi se obuka za provedbu svih misija i zadaća. Značajno mjesto u obuci kopnene vojske i kao pretpostavka za razvoj obuke za združene operacije ima Središte za borbenu obuku.

U Središtu za temeljnu obuku Požega započela je po prvi put provedba temeljne vojne obuke za dragovoljne ročnike, a u obučnoj bojni Pješačke pukovnije provest će se specijalistička vojna obuka. Dragovoljni ročnici osposobljavaju se u temeljnim i specijalističkim vojnim znanjima i sposobnostima u rodu pješništva.

Projekt *Kadet* kao model civilno-vojnog školovanja kojim se školuju kandidati za časnike, za potrebe borbenih rodova i rodova borbene potpore svih triju grana predstavlja primarni oblik školovanja-stipendiranja za karijerne časnike. Intenzivirane su aktivnosti u sklopu projekta *Poboljšanja u pribavljanju kadeta i stipendista* te su uz već postojeće modalitete odabira i školovanja unesena poboljšanja u odnosu na protekle godine.

Različite oblike slijedno rastuće i funkcionalne izobrazbe u inozemstvu završilo je 276 pripadnika OS RH i MORH-a. Nakon što je reaktivirana izobrazba po IMET programu (*International Military Education and Training Programme*), na izobrazbu po ovom programu upućeno je 28 djelatnika OS RH i MORH-a.

U svrhu intenziviranja učenja engleskog jezika osposobljava se prva multimedijalna učionica za učenje engleskog jezika u postrojbama.

U OS RH se koristi desetak različitih NATO ADL tečajeva, a tijekom 2009. godine postaviti će se prvi e-learning sadržaji OS RH.

U tijeku su i završne pripreme za upućivanje u mirovnu misiju KFOR na Kosovu u kojoj će OS RH sudjelovati s 2 helikoptera i 20 pripadnika. Provodi se i intenzivna obuka u noćnom letenju i obuka posada helikoptera kao priprema za misiju. Uz sve to ovi su helikopteri sudjelovali u velikom broju vježbi i vježbovni aktivnosti OS RH kao i na nekoliko međunarodnih vojnih vježbi. Upućivanje u ovu mirovnu misiju očekuje se u prvoj polovici 2009. godine.

15.2.4. Opremanje i modernizacija

Programi opremanja i modernizacije na kojima se radilo tijekom 2008. godine:

- nastavak provedbe projekta *Nebo* – opremanje radarskim sustavima za nadzor zračnog prostora
- nastavak provedbe projekta *More* – opremanje radarskim sustavima za nadzor priobalnog prostora
- projekt opremanja borbenim oklopnim vozilom pješništva (BOV) na kotačima (razne inačice)
- opremanje s 10 komada transportnih helikoptera Mi-171Sh iz klirinškog duga Ruske Federacije - realizirano
- nabava dvije raketne topovnjače klase *Helsinki* iz sastava OS Republike Finske - realizirano
- opremanje nebojnim vozilima različitih namjena (osobna i terenska vozila, terenska vozila s protuminskom i balističkom zaštitom, teretna vozila 5 i 10 tona)
- opremanje inženjerijskim strojevima i opremom za postrojbe namijenjene sudjelovanju u NATO/PfP operacijama
- opremanje ABKO sredstvima za potrebe OS RH (prvenstveno za postrojbe namijenjene za sudjelovanje u NATO/PfP operacijama)
- opremanje postrojbi OS RH namijenjenih za sudjelovanje u NATO/PfP operacijama osobnom vojnom opremom

Programi opremanja i modernizacije planirani za 2009. godinu:

- projekt opremanja borbenim oklopnim vozilom pješništva (BOV) na kotačima (razne inačice)
- pokretanje projekta opremanja višenamjenskim borbenim avionom – početak provedbe projekta je privremeno odgođen
- nastavak opremanja nebojnim vozilima različitih namjena (osobna i terenska vozila, terenska vozila s protuminskom i balističkom zaštitom, teretna vozila 5 i 10 tona)
- nabava optoelektroničkih uređaja za djelovanje noću i uvjetima smanjene vidljivosti
- nastavak opremanja inženjerijskim strojevima i opremom za postrojbe namijenjene sudjelovanju u NATO/PfP operacijama
- nastavak opremanja ABKO sredstvima za potrebe OS RH (prvenstveno za postrojbe namijenjene za sudjelovanje u NATO/PfP operacijama)
- opremanje postrojbi OS RH namijenjenih za sudjelovanje u NATO/PfP operacijama osobnom vojnom opremom

PROJEKT *BOV*

Provedba projekta BOV odvija se sukladno planu. Planirano je opremanje s ukupno 126 vozila u 13 inačica.

PROJEKT *NEBO*

Nakon uspješno završenih ispitivanja radarski sustav FPS-117 je predan na uporabu Oružanim snagama i nalazi se u operativnoj uporabi. U narednom razdoblju planira se implementacija novog operativnog središta s NATO sposobnostima (MASE) te uvezivanje u NATINEADS - NATO sustav nadzora i obrane zračnog prostora.

PROJEKT *MORE*

Završena je izgradnja svih objekata i najvećeg dijela infrastrukture na sva četiri radarska položaja. Tijekom ispitivanja ustanovljeno je da proizvođač ne može postići deklarirane sposobnosti sustava te je provedba projekta privremeno obustavljena. Očekuje se donošenje odluke o načinu nastavka projekta.

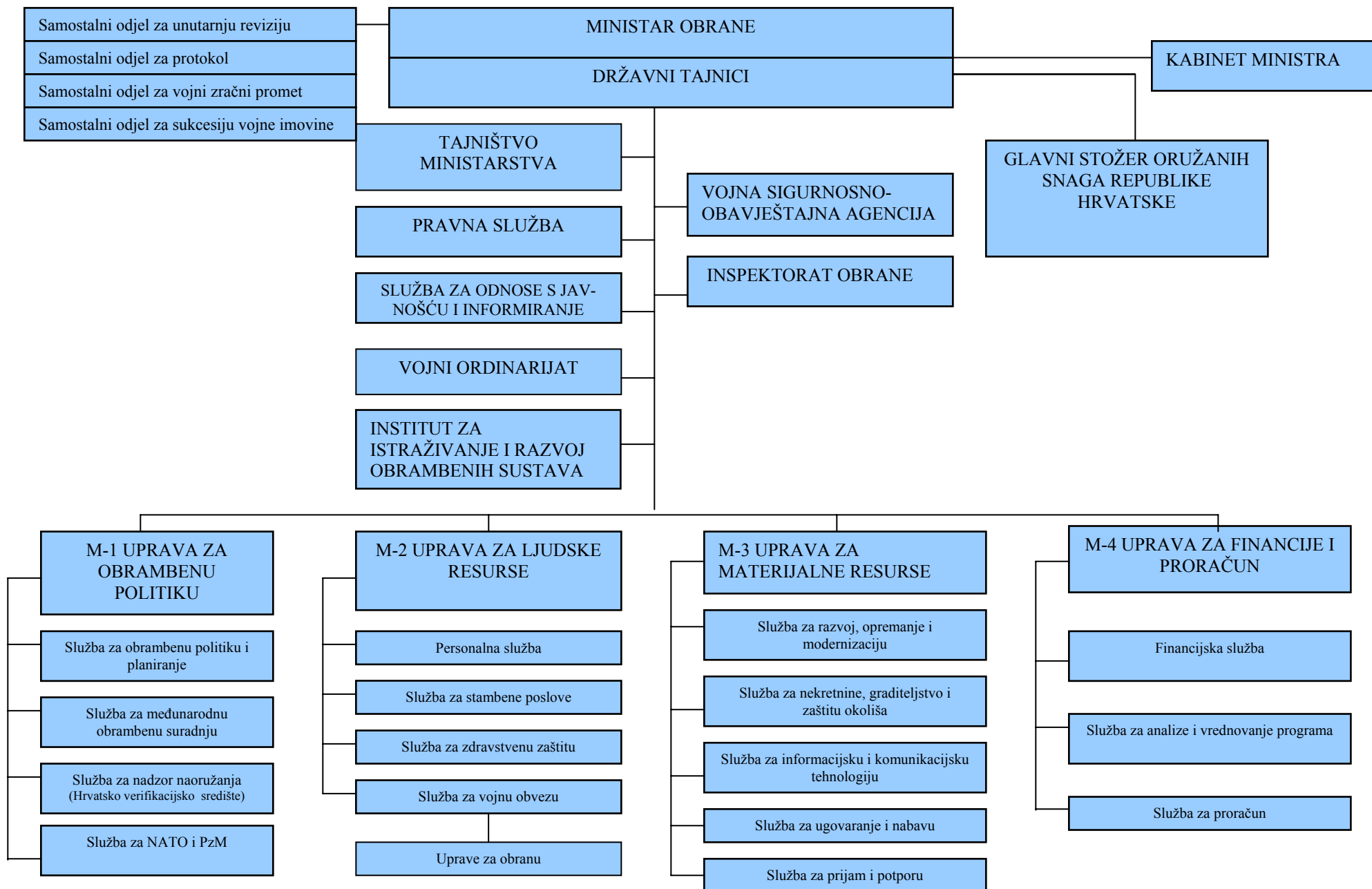
15.3. INFORMACIJE O PRORAČUNU

Informacije o proračunu nalaze se u prilogima.

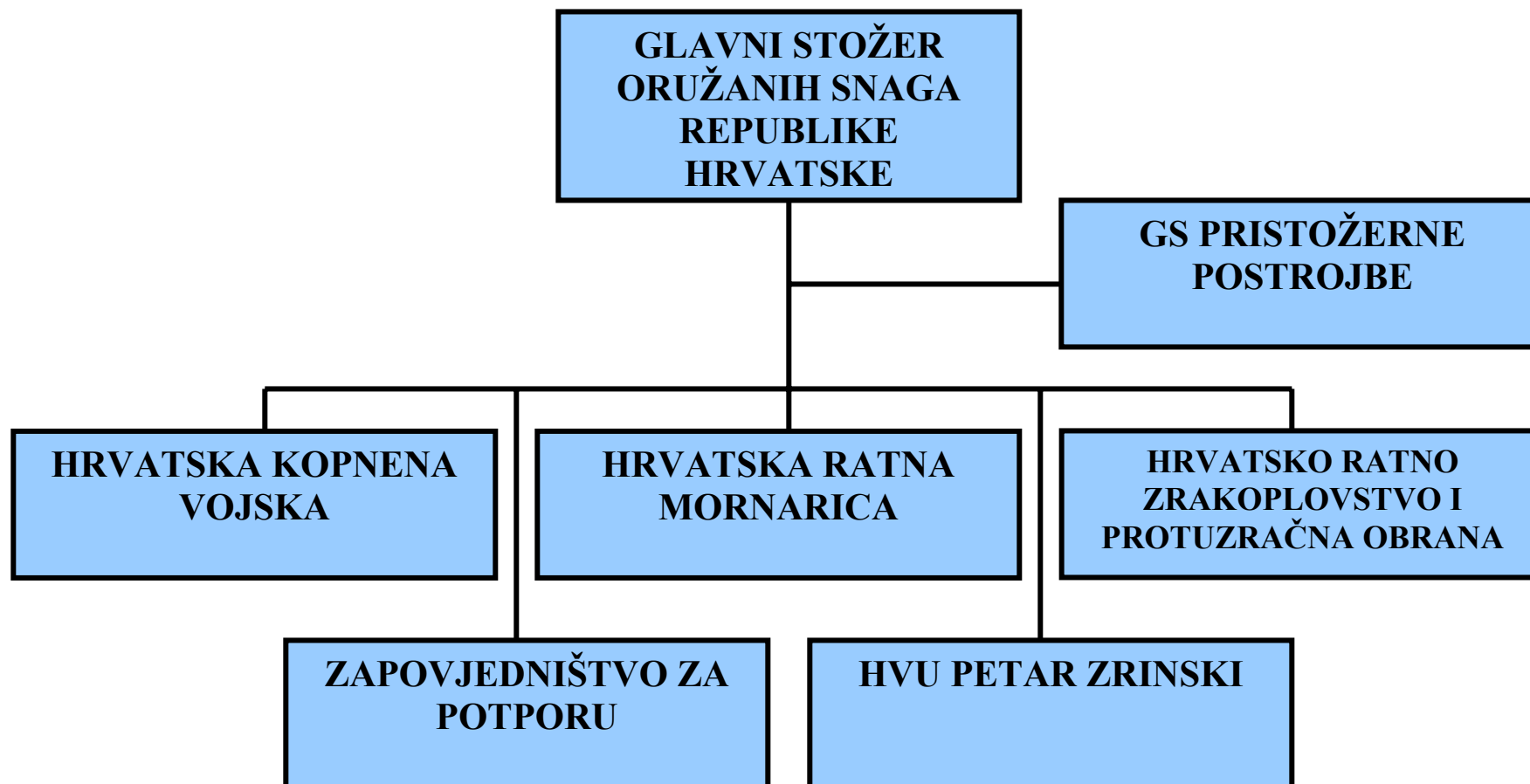
III. PRILOZI

1. Ustroj Ministarstva obrane
2. Temeljna organizacijska shema Oružanih snaga Republike Hrvatske
3. Organizacijska shema Oružanih snaga Republike Hrvatske
4. Proračun Ministarstva obrane RH za 2009., 2010. i 2011. godinu
5. Kretanje BDP-a, državnog i obrambenog proračuna od 2003. do 2009. godine
6. Financijski plan Ministarstva obrane RH za 2009. godinu
7. Izvršenje financijskog plana Ministarstva obrane RH za 2008. godinu
8. Sudjelovanje pripadnika/ca OS RH u misijama Ujedinjenih naroda i Europske unije

PRILOG 1. – USTROJ MINISTARSTVA OBRANE

PRILOG 2. – TEMELJNA ORGANIZACIJSKA SHEMA ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE

PRILOG 4. - PRORAČUN MINISTARSTVA OBRANE ZA 2009., 2010. i 2011. godinu

	TOČKA	2009. (usvojen)	2010. (projekcija)	2011. (projekcija)
1.	FINANCIJSKI PLAN MORH-a	5.698.234	6.187.443	6.543.988
2.	KREDITI U MINISTARSTVU FINACIJA	51.854	55.041	55.041
1.+2.	OBRAMBENI PRORAČUN	5.750.088	6.242.484	6.599.029
<i>u 000 kuna</i>				

PRILOG 5. - KRETANJE BDP-a, DRŽAVNOG I OBRAMBENOG PRORAČUNA OD 2003. DO 2009. GODINE (u mil kuna)

GODINA	BDP	DRŽAVNI PRORAČUN	OBRAMBENI PRORAČUN	UDIO OBRAMBENOG PRORAČUNA	
				U BDP-u	U DRŽAVNOM PRORAČUNU
1	2	3	4	$5=4/2*100$	$6=4/3*100$
2003	198.422	87.979	4.916	2,47%	5,58%
2004	214.983	103.905	4.350	2,02%	4,18%
2005	231.349	102.935	4.104	1,77%	3,98%
2006	250.590	110.100	4.200	1,67%	3,81%
2007	275.078	121.766	4.452	1,61%	3,65%
2008	299.549	127.028	5.607	1,87%	4,41%
2009	316.845	137.819	5.750	1,81%	4,17%

PRILOG 6. - FINANCIJSKI PLAN MINISTARSTVA OBRANE RH ZA 2009.GODINU

PREDMET: CSBM / BEČKI DOK. 94 / OBRAMBENO PLANIRANJE / INFORMACIJE O VOJNIM IZDACIMA ZA FISKALNU GODINU 2009.

U 000 kn																
RED. BROJ	MJESTO TROŠKA VRSTA TROŠKA	STRATEŠKE SNAGE	KOPNE SNAGE	POMORSKE SNAGE	ZRAČNE SNAGE	OSTALE BORBENE SNAGE	SREDIŠNJA LOGISTIKA UPRAVA I ZAPOVIJEDANJE - UPRAVNI DIO		PARAVOJNE SNAGE	VOJNA POMOĆ			NEPODIJELJENA SREDSTVA	UKUPNI VOJNI IZDACI	CIVILNA ZAŠTITA	
							UPRAVNI DIO	IUC			DOMAĆI TERITORIJ	INOZEMSTVO ISAF				MIROVNE SNAGE UN
	FISKALNA GODINA POČINJE (MJESEC/GODINA):	SIJEČANJ 2009.														
	Sljedeće informacije u skladu su sa člankom "15.3/15.4.1/15.4.2" (izaberite samo jednu mogućnost)	15.4. Financijski plan 2009.														
1.	OPERATIVNI TROŠKOVI		1.785.922	365.549	491.491	0	741.009	941.250	0	0	267.487	52.189	0	4.644.896	0	
1.1	OSOBLJE		1.577.325	254.102	319.439	0	409.497	567.468	0	0	143.863	36.190	0	3.307.884		
1.1.1	VOJNI OBVEZNICI (ROČNICI)					0					0	0		0		
1.1.2	OSTALI VOJNI PERSONAL UKLJ. PRICUVU		1.529.031	230.445	296.565	0	219.316	431.620			143.553	36.190		2.886.720		
1.1.3	GRADANSKO OSOBLJE-DSN		48.294	23.656	22.874	0	190.181	135.848			310			421.163		
1.2	POGON I ODRŽAVANJE		208.598	111.447	172.052	0	331.512	373.512	0	0	123.624	15.999	0	1.337.013		
1.2.1	POTROŠNI MATERIJALI		104.766	42.526	93.124		38.218	155.871			52.328	9.054		495.887		
1.2.2	ODRŽAVANJE I POPRAVCI		20.973	40.523	48.727		45.882	42.733			3.493	840		202.330		
1.2.3	PLAĆENE USLUGE		46.368	16.700	17.362		59.082	104.292			34.816	2.796		281.416		
1.2.4	TROŠKOVI RENTE		36	10	10		20.544	11.273			2.570	0		34.443		
1.2.5	OSTALO		36.455	11.689	12.829		167.786	59.612			30.417	4.149		322.937		
2.	NABAVA I IZGRADNJA		450.552	98.064	215.472	0	64.603	114.022	0	0	40.852	13.065	0	996.630	0	
2.1	NABAVA		387.071	98.064	195.132	0	56.527	64.522	0	0	37.480	13.015	0	851.810		
2.1.1	ZRAKOPLOVI I MOTORI				177.295		0							177.295		
2.1.2	RAKETE UKLJ. ONE S KONVENC. GLAVAMA						0							0		
2.1.3	RAKETE S NUKL. GLAVAMA I BOMBAMA						0							0		
2.1.4	BRODOVI I CAMCI			85.350			0							85.350		
2.1.5	OKLOPNA VOZILA		285.000				0							285.000		
2.1.6	ARTILJERIJA						0							0		
2.1.7	OSTALA MTS I ORUŽJE ZA KOPN. SNAGE		14.150	1.300	2.014		0	5.031			20.505	6.311		49.310		
2.1.8	STRELJIVO		1.435		0		60	205			3.837	2.556		8.093		
2.1.9	ELEKTRONIKA I KOMUNIKACIJE		34.287	9.343	5.206		16.434	6.293			6.269	1.796		79.628		
2.1.10	VOZILA BEZ OKLOPA		24.550		2.200		5.746	16.192						48.688		
2.1.11	OSTALO		27.649	2.071	8.417		34.287	36.802			6.869	2.352		118.447		
2.2	GRAĐEVINSKI OBJEKTI		63.481	0	20.340	0	8.076	49.500	0	0	3.372	50	0	144.819		
2.2.1	ZRAČNE BAZE, VOJNA UZLETISTA		0	0	0	0	0	0						0		
2.2.2	RAKETNE BAZE		0	0	0	0	0	0						0		
2.2.3	POMORSKE BAZE I OBJEKTI		0	0	0	0	0	0						0		
2.2.4	ELEKTRONIKA			0	0	0	0	0						0		
2.2.5	OBJEKTI ZA OSOBLJE		60.910	0	9.240		0	26.400						96.550		
2.2.6	ZDRAVSTVENI OBJEKTI			0	0	0	0	0						0		
2.2.7	OBJEKTI ZA VJEZBE		25				0							25		
2.2.8	SKLADISTA, SPREMISTA I SL.						2.350	9.000						11.350		
2.2.9	ZGRADE ZAPOVIJEDNOSTVA I UPRAVE		546		8.100		5.726	7.000						21.372		
2.2.10	FORTIFIKACIJE			0	0	0	0	0						0		
2.2.11	SKLONISTA			0	0	0	0	0						0		
2.2.12	ZEMLJISTA		1.500					4.000						5.500		
2.2.13	OSTALO		500		3.000			3.100			3.372	50		10.022		
3.	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ		7.435	1.430	680	0	39.684	6.779	0	0	700	0	0	56.708	0	
3.1	BAZICNA I PRIMJENJENA ISTRAŽIVANJA		7.435	1.430	680		39.684	6.779			700			56.708		
3.2	RAZVOJ, ISPITIVANJA I OCJENA			0	0	0	0	0						0		
(1+2+3)	U K U P N O		2.243.909	465.043	707.643	0	845.296	1.062.051	0	0	309.039	65.254	0	5.698.234		

PRIOLOG 7. - IZVRŠENJE PRORAČUNA MINISTARSTVA OBRANE I ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2008. GODINU

PREDMET: CSBM / BEČKI DOK. 94 / OBRAMBENO PLANIRANJE / INFORMACIJE O VOJNIM IZDACIMA ZA FISKALNU GODINU 2008.															
U 000 kn															
RED. BR.	MJEŠTO TROŠKA VRSTA TROŠKA	STRATEŠKE SNAGE	KOPNE NE SNAGE	POMORSKE SNAGE	ZRAČNE SNAGE	OSTALE BORBENE SNAGE	SREDIŠNJA LOGISTIKA UPRAVA I ZAPOVIJEDANJE		PARAVOJN E SNAGE	VOJNA POMOĆ			NEPODIJELJE NA SREDSTVA	UKUPNI VOJNI IZDACI	CIVILNA ZAŠTITA
							UPRAVNI DIO	IUC		DOMAĆI TERITORIJ	NATO-ISAF	MIROVNE SNAGE UN			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	FISKALNA GODINA POČINJE (MJESEC/GODINA):	siječanj 2008.													
	Sljedeće informacije u skladu su sa člankom "15.3/15.4.1/15.4.2" (izaberite samo jednu mogućnost)	15.3. Izvršenje financijskog plana 2008.													
1.	OPERATIVNI TROŠKOVI		1.820.507	362.446	486.823	0	692.045	934.756	0	0	189.845	23.761	0	4.510.183	0
1.1	OSOBLJE		1.504	223.326	306.551	0	413.020	599.628	0	0	113.565	15.919	0	3.176.704	
1.1.1	VOJNI OBVEZNICI (ROČNICI)		101		15		192	21							340
1.1.2	OSTALI VOJNI PERSONAL UKLJ. PRIČUVU		1.407.910	198.299	272.727		246.700	443.498			113.286	15.919		2.698.339	
1.1.3	GRADANSKO OSOBLJE		96.684	25.012	33.813		166.128	156.108			279			478.025	
1.2	POGON I ODRŽAVANJE		315.811	139.120	180.272	0	279.025	335.128	0	0	76.280	7.842	0	1.333.479	
1.2.1	POTROŠNI MATERIJALI		153.338	42.915	93.574		31.796	143.496			26.309	6.197		497.624	
1.2.2	ODRŽAVANJE I POPRAVCI		60.643	58.875	51.255		43.838	75.478			4.940	596		295.625	
1.2.3	PLAĆENE USLUGE		85.183	22.547	28.768		48.157	63.245			24.005	162		272.067	
1.2.4	TROŠKOVI RENTE		106	4.039			19.218	10.672			90			34.125	
1.2.5	OSTALO		16.542	10.745	6.675		136.016	42.237			20.936	887		234.038	
2.	NABAVA I IZGRADNJA		170.358	101.118	564.938	0	69.820	60.651	0	0	23.398	11.242	0	1.001.525	0
2.1	NABAVA		143.818	95.560	555.895	0	52.599	38.824	0	0	21.029	11.242	0	918.968	
2.1.1	ZRAKOPLOVI I MOTORI		1.229		495.596			6.997						503.821	
2.1.2	RAKETE UKLJ. ONE S KONVENC. GLAVAMA													0	
2.1.3	RAKETE S NUKL. GLAVAMA I BOMBAMA													0	
2.1.4	BRODOVI I ČAMCI		930	90.697				2.915						94.542	
2.1.5	OKLOPNA VOZILA		3.776											3.776	
2.1.6	ARTILJERIJA													0	
2.1.7	OSTALA MTS I ORUŽJE ZA KOPN. SNAGE		41.289	1.740	43.945		0	1.553			7.852	2.898		99.277	
2.1.8	STRELJIVO		0					1.649			1.553	255		3.456	
2.1.9	ELEKTRONIKA I KOMUNIKACIJE		40.444	1.016	10.711		14.329	2.323			1.398	358		70.578	
2.1.10	VOZILA BEZ OKLOPA		13.879	7			13.933	5.122			5.066			38.007	
2.1.11	OSTALO		42.271	2.101	5.643		24.338	18.266			5.161	7.731		105.511	
2.2	GRAĐEVINSKI OBJEKTI		26.540	5.557	9.043	0	17.221	21.827	0	0	2.368	0	0	82.557	
2.2.1	ZRAČNE BAZE, VOJNA UZLETIŠTA													0	
2.2.2	RAKETNE BAZE													0	
2.2.3	POMORSKE BAZE I OBJEKTI													0	
2.2.4	ELEKTRONIKA													0	
2.2.5	ZGRADE ZA PERSONAL		22.131		2.006		2.481	7.596						34.213	
2.2.6	ZDRAVSTVENI OBJEKTI													0	
2.2.7	OBJEKTI ZA VJEŽBE													0	
2.2.8	SKLADIŠTA, SPREMIŠTA I SL.				450			839						1.289	
2.2.9	ZGRADE ZAPOVEDNIŠTVA I UPRAVE		107	4.115	6.134		14.013	6.030						30.398	
2.2.10	FORTIFIKACIJE													0	
2.2.11	SKLONIŠTA													0	
2.2.12	ZEMLJIŠTA			1.305				2.527						3.832	
2.2.13	OSTALO		4.302	138	454		727	4.835			2.368			12.824	
3.	ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ		3.332	1.553	495	0	16.383	3.736	0	0	225	0	0	25.723	0
3.1	BAZIČNA I PRIMJENJENA ISTRAŽIVANJA		3.332	1.553	495		16.383	3.736			225			25.723	
3.2	RAZVOJ, ISPITIVANJA I OCJENA													0	
4.	UKUPNO (1+2+3)		1.994.197	465.117	1.052.255	0	778.248	999.143	0	0	213.468	35.003	0	5.537.431	

Prilog 8. - SUDJELOVANJE PRIPADNIKA/CA OS RH U MISIJAMA UJEDINJENIH NARODA I EUROPSKE UNIJE

Mirovna misija	Brojčana struktura vojnog osoblja OS RH		
	VOJNI PROMATRAČI	STOŽERNI ČASNICI	POSTROJBA
1. UNMOGIP - Indija/Pakistan	8	-	-
2. MINURSO - Zapadna Sahara	7	-	-
3. UNMIL - Liberija	-	4	-
4. MINUSTAH - Haiti	-	3	-
5. UNOCI - Obala Bjelokosti	2	-	-
6. UNFICYP - Cipar	4	-	-
7. UNOMIG - Gruzija	3	-	-
8. UNMIS - Sudan	-	5	-
9. UNIFIL - Libanon	-	1	-
10. BINUB - Burundi	1	-	-
11. UNDOF - Golanska visoravan	-	2	93
12. EUFOR -Tchad/RCA	-	-	15
UKUPNO PREMA KATEGORIJAMA	25	15	108
UKUPNO	148		